

שבעת ימים פרק ראשון יומא

ד.

1. בואת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת ואיל לעלה: ויקרא טו ג
2. כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשות לכפר עליכם: ויקרא ח לד
3. וישכן כבוד ה' על הר סיני ויבסדה הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי מתוך הענן: שמות כד טז

תנא בפרק ד' (הערל) (יבמות דף עד): דסבירא ליה דאפילו מדאוריין לא הותר בטבול יום אלא דטמא מת דכתב בהיהא פרשה וטבול יום דשרץ דאמי בק"ו מטמא מת א"כ לדידה זועל נדה לא אחי בקל וחומר דאיכא למיפטר מה לטמא מת שאינו מטמא משכב התחטון כעליון כזועל נדה וטמא ריב"ז כוותיה כצבירא ליה:

נבנסו מים תחת דם. דלאו לגמרי דרשה גמורה היא הא דגמרי ממלואים אלא אסמכתא בעלמא דעיקר קרא דכאשר עשה ביום הזה יש לפרש דביום ראשון של ז' ימי המלואים אמר להם כאשר עשה ביום הזה לזה ה' לעשות כל ז' ימי המלואים וכן פרש"י פשוטו בפירוט חומש וכיון דאסמכתא בעלמא הוא אין לחוש אי אמרינן נכנסו מים תחת דם: **הזאה בבני מי הוה.** וא"ת והא הוה בסיני הוה דם דתמי' (שמות כד) ויקח משה את הדם וזרק על העם ויש לומר אותה זריקה לא היתה בשביל טהרה שהיה עליה על משה לבדו מרק אלא על כל העם אלא דם הצבית הוה דכתיב (שם) הנה דם הצבית אשר כרת ה' עמכם אי נמי ה"ק הוה כל ז' בסיני מי הוה ותימה לי דלקמן בפירקין (דף טז) אמרינן אחד זה ואחד זה מזין עליו כל ז' ומסקין ללדג משנה ויש לומר במלואים הוה הוה כל ז' אלא ביום הכפורים דזירות האחרונים גזרו על ההזאה משום שנות ואסרוה בשבת ותימה לי דלקמן מפרש ראשון שמה שלישי שני שמה שלישי וכו' ומנא ליה לגמרא דטעמא דרבי מאיר משום חששא לימא משום דגמר ממלואים דהוה הוה כל ז' ושמה דרבי יוסי דרבי חנינא דקאמר הכי לקמן סבירא ליה כריש לקיש דלא גמר ממלואים אלא מעלה בעלמא משום ההיא חששא ראשון דילגמא שלישי וכו' אי נמי יש לומר אפילו מאן דגמר ממלואים סבירא ליה דקרא אסמכתא בעלמא וא"כ אי לאו דאיכא טעמא קצת לא הוו מנכרי רבנן הוה להכי אינטריך לפרושי טעמא: **תניא** בוותיה דריש לקיש. דרבי יוסי הגלילי ס"ל כוותיה תימה לי וכרבי יוחנן נמי מי לא תניא הא ר"ע ס"ל כ"ר יוחנן דלא יליף מסני וי"ל כדר אייתי לעיל תניא כוותיה דרבי יוחנן דעדיפא מינה דמתניתין סתמא כרבי יוחנן והדר קאמר תניא נמי כוותיה דריש לקיש

לטומאת ביתו אמר ליה ר' יוחנן לריש לקיש בשלמא לדידי דילפינא ממלואים היינו דתניא זה וזה מזין עליו כל שבעה מכל חטאות שהיו שם דהוא נמי הוה במלואים אלא לדיך דילפת מסיני הוה בסיני מי הוה אמר ליה למעמיך מי ניהא במלואים דם הכא מים הא לא קשיא דתני רבי חייא נכנסו מים תחת דם אשר לדיך הוה בסיני מי הוה אמר ליה מעלה בעלמא תניא בוותיה דר' יוחנן יבזאת יבא אהרן אל הקדש במה שאמור בענין מאי היא בענין דמלואים ומה אמור בענין דמלואים אהרן פירש שבעה ושמש יום אחד ומשה מסר לו כל שבעה כרי לחנכו בעבודה ואף לדורות כהן גדול פורש שבעה ומשמש יום אחד ושני תלמידי חכמים מתלמידיו של משה לאפוקי צדוקין מוסרין לו כל שבעה כרי לחנכו בעבודה מכאן אמרו שבעת ימים קודם ויה"כ מפרישין כהן גדול מביתו ללשכת פרהרין וכשם שמפרישין כ"ג כך מפרישין כהן השורף את הפרה ללשכה שעל פני הבירה צפונה מזרחה ואחד זה ואחד זה מזין עליו כל שבעה מכל חטאות שהיו שם ואם תאמר במלואים דם הכא מים אמרת נכנסו מים תחת דם ואומר כאשר עשה ביום הזה צוה ה' לעשות לכפר עליכם לעשות אלו מעשה פרה לכפר אלו מעשה יוה"כ והאי בזאת מיבעי ליה לגופיה בפר בן בקר לחטאת ואיל לעולה אמרי אי לקרבן לחודיה לימא קרא בזה או באלה מאי בזאת שמעת מינה תרתי מאי ואומר וכי תימא יוה"כ קמא הוא דבעי פרישה כראשכחן במלואים אבל ביוה"כ דעלמא לא אי נמי כ"ג קמא הוא דבעי פרישה אבל כ"ג בעלמא לא ת"ש כאשר עשה וכו' תניא בוותיה דריש לקיש משה עלה בענין ונתכסה בענין ונתקדש בענין כרי לקבל תורה לישראל בקדושה שנאמר וישכון כבוד ה' על הר סיני זה היה מעשה אחר עשרת הדברות שהיו תחלה לארבעים יום דברי רבי יוסי הגלילי ר"ע אומר וישכון כבוד ה' מראש חודש

דאיכא תנא דסבר כוותיה דתניא כוותיה דריש לקיש דילמא רבי יוחנן אמר לך אנא דאמר אפילו כרבי יוסי הגלילי דעד כאן לא קאמר ר' יוסי הגלילי אלא בסיני הכי הוה אכל לדורות לא גמרינן מינה לומר דתסגי בפרישת ששה

לטומאת ביתו. שמה אם זקק לאשמו ומראה דם בשעת ציהא ונמא טמא בשעת ימים כמשפט זועל נדה ולא יכול לעבוד ביום הכפורים: זה וזה. כהן דיום הכפורים וכהן דפרה: **כל שבעה.** ימי ההפשה: **מכל חטאות שהיו שם.** מכל פרה ופרה היו נותנין קצת למשמרת מן האפר בחיל כך שנינו במסכת פרה

(פ"ג משנה יא). ואני שמעתי ט' אפר פרה של משה לא כלה: **דהוא נמי הוה.** בפרישה דמלואים כל ז' דכתיב (ויקרא ח) ויז על אהרן וגו' וכתיב שבעת ימים ימלא את ידם כל ז' עשה להם כחוק יום הראשון: **ובמלואים דם.** הוה מלואים של דם דכתיב: **דמי ר' חייא כו'.** לקמיה בשמעתין מיימי לה: **מעלה בעלמא.** פרה דלאמרן וצויה"כ לכבוד כניסת מחנה שכינה: **תניא כווסיה דרבי יוחנן.** דליף ממלואים: **כריש לקיש.** דליף מסני: **בזאת.** קרא יתירא הוה דלקמן למדרש ציה ודרוש ציה הכי בואת התורה האמורה צענין בנקום אחר יצא אהרן אל הקדש: **מאי היא.** בציח ענין: **ושמש יום אחד.** עבודת שמיני הוטלה עליו שנאמר (ויקרא ט) קרב אל המזבח: **לאפוקי צדוקים.** שהיו משנין עבודת קטורת יוה"כ דלקמן בהזיאו לו (דף גז). שהיו נותנין הקטורת על האש בחון ואחר כך מכניסים: **וכשם שמפרישים.** לא מקרא יליף לה אלא מעלה בעלמא: **לחנכו.** ללמדו: **אמרם.** אמור מעתה: **מאי בואת.** לשון נקבה פר ואיל דכתיב בתריה לאו נקבות הן: **שמע מינה.** צענין מלואים ופרישה לשון נקבה: **כהן גדול קמא.** אהרן לבדו כל ימיו אכל (א) דורות הצבים לא תנהוג שלא נאמר אלא אהרן: זה (ב) **מעשה כו'.** כלומר אי אחת יכול לומר ויכסהו להר ולא למשה ואלו ששה ימים הן שהיו מראש חדש שצאו לסיני עד יום מתן תורה ואין כאן פרישה כלל למשה שהרי אותן ששה ימים עלה וירד בהשכמה להזיירין על פרישתן מן האשה ומאות וששה הלא לא תאמר לפי שזו מעשה היה אחר עשרת הדברות בתחילת ארבעים יום שנכנס למחנה שכינה להיות שם עם ה' לקבל הלוואות ולקמן^א מפרש מהיכא פשיטא ליה דאחר עשרת הדברות היו ששה ימים הללו: **ר"ע אומר.** קודם עשרת הדברות היה וששה ימים הללו הם ששה ימים שמראש חדש עד יום מתן תורה ובשביעי קבלום ומשה וכל ישראל עומדים לקבל עשרת הדברות כדאמרין (מסכת דף כד). אנכי ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענוס ואחר כך עלה כדי לקבל את הלוואות ולא היה שם פרישה כלל:

ימים כמו בסיני כדאמר רשב"ל אלא לריך פרישה שבעה ימים כמו במלואים וי"ל כיון דאשכחן ר' אלעזר דקאמר בסמוך ויקרא אל משה [משה] וכל ישראל עומדים וכו' והיינו כר"ע אלמא כרבי עקיבא דריש ליה לקראי מסממיה דר' יוחנן רביה אמרה ואף על גב דלא אמרה (שמעיה דרבי יוחנן אשכחן נמי בס"פ האשה רבה (יבמות דף יז): כי האי גוונא אול רבי אלעזר אמר לשמעיה ולא אמרה שמעיה דרבי יוחנן איקפד ר' יוחנן וכו' עד אף ר"א תלמידך יושב ודורש והכל יודעים שמורתך היא אם כן רבי יוחנן דריש להו לקראי כר"ע:

(א) לקמן ט. (ב) צ. (ג) במד"ר יט ו. (ד) ע"צ. (ה) ד' י"ל כל הזבחים (ז) (ח) (ט).

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כה"ג כו' אכל בדורות: (ב) שם ד"ה זה היה מעשה כ"ל:

תוס' ישנים

הוה בסיני מי הוה. וא"ת לדידי נמי דלא יליף פרישת פרה מקרא הוה דפרה מנא ליה. וי"ל דגבי פרה נחא ליה משום [מעלה] דמה מעלות היו בפרה, אכל כאן לא היו מתקנין הוה מלגס. בואת יבא אהרן. בירושלמי [פ"א ה"א] מפרש דאותה פרשה מדברת במלואים שמוכר במיתת בני אהרן שהיתה במלואים. ושני תלמידי חכמים. אחד קני, אלא טובים השנים מן האחד. ת"ש כאשר עשה ביום הזה. מנח לכפר מוקמין ליה איום הכפורים לדורות.